

Bodemverontreiniging

De bodem in Nederland is op vele locaties verontreinigd. Dit kan bijvoorbeeld door industriële activiteiten die in het verleden op een locatie hebben plaatsgevonden of doordat verontreinigde grond ooit van elders is aangevoerd voor het dempen van een sloot.

Iedere bodemverontreiniging is anders, daarom kan slechts algemeen ingegaan worden op de punten die een rol spelen bij de beoordeling van de gezondheidsrisico's van een bodemverontreiniging. Voor meer informatie over verontreiniging met asbest, polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) en zware metalen zijn aparte folders beschikbaar.

Wat betekent bodemverontreiniging voor mijn gezondheid?

Bij een bodemverontreiniging hoeft niet altijd sprake te zijn van een gezondheidsrisico. In de meeste gevallen is er ook geen gezondheidsrisico. Dit is afhankelijk van de specifieke, lokale situatie. Voor het beoordelen van een bodemverontreiniging zijn de volgende drie punten belangrijk:

- De aard van de verontreiniging:
Welke stoffen zitten er in de bodem? De eigenschappen van stoffen kunnen onderling erg verschillen. De ene stof is bijvoorbeeld gevaarlijker voor de gezondheid dan de andere;
- De mate van verontreiniging:
In welke hoeveelheden zijn de stoffen in de bodem aanwezig? Het gezondheidseffect wordt namelijk voor een deel bepaald door de hoeveelheid. Over het algemeen geldt: hoe groter de hoeveelheid, hoe groter het risico voor de gezondheid;
- De contactmogelijkheden met de verontreiniging:
Kunt u in aanraking komen met de stof? Wil een stof een gezondheidseffect kunnen veroorzaken, dan moet er eerst contact zijn met deze stof.

Hoe kom ik in contact met bodemverontreiniging?

Zoals gezegd zijn de contactmogelijkheden belangrijk bij het beoordelen van de gezondheidsrisico's van een bodemveront-

reiniging. Als u niet in aanraking kan komen met de verontreiniging, is er ook geen gezondheidsrisico. Het lichaam kan simpel gezegd op drie manieren met een stof in aanraking komen:

- Via de mond:
Als kleine kinderen op verontreinigde grond spelen, kunnen zij de verontreinigde grond in de mond krijgen en vervolgens doorslikken. Een andere manier waardoor u de verontreiniging binnen kan krijgen, is door het eten van bijvoorbeeld groente, die gekweekt is op verontreinigde grond. Ook kunt u in aanraking komen door het drinken van verontreinigd water.
- Via de luchtwegen:
Als de verontreiniging een vluchtige stof is, kan in sommige gevallen de stof verdampen vanuit de bodem. Blootstelling kan dan plaatsvinden via de luchtwegen, doordat u de lucht met de dampen inademt.
- Via de huid:
Sommige stoffen kunnen door de huid in het lichaam worden opgenomen. Contact tussen de huid en de verontreinigde bodem kan dan leiden tot blootstelling aan de verontreiniging.

Het is afhankelijk van de stof op welke manier het in het lichaam terecht kan komen. In de Zaanstreek en steden als Rotterdam en Amsterdam komen bijvoorbeeld bodemverontreiniging met lood vaak voor. Lood kan via de mond in het lichaam terechtkomen: lood verdampt niet uit de bodem en kan niet worden opgenomen door de huid.

Wat kan eraan gedaan worden?

Saneren is het opruimen van de verontreiniging. Als een bodemverontreiniging in kaart is gebracht, zal worden bekeken of sanering noodzakelijk is. En zo ja, hoe snel de sanering moet plaatsvinden. Bij de beoordeling van een bodemverontreiniging wordt overigens niet alleen naar de gezondheidsrisico's gekeken. Ook de effecten op de natuur, de omvang en of de verontreiniging zich kan verplaatsen worden meegenomen in de beoordeling. Dit kan betekenen dat er gesaneerd wordt, zonder dat er sprake is van een gezondheidsrisico.

Zaanstreek-Waterland

Meer informatie

Met vragen over bodemverontreiniging en bodembeleid in uw woonplaats (bodemprogramma, bodemonderzoeken, bodemsaneringen e.d.) kunt u contact opnemen met uw gemeente.

Contact

Heeft u nog vragen of opmerkingen over deze informatie of wilt u informatie over andere medisch milieukundige onderwerpen, dan kunt u contact opnemen met de medisch milieukundige. Per e-mail: info@ggdzw.nl of per telefoon: 0900-254 54 54.

Bronnen: GGD Amsterdam, GGD Rotterdam-Rijmond.
Productie en uitvoering: GGD Zaanstreek-Waterland
© januari 2012